

[Aksel Larsen.]

også er et brud på eller en ændring af lovgivningen om pristallet. Fra regeringens side forklarer man det derhen, at landbruget havde haft ret til i foråret at ansøge monopoltilsynet om forhøjelse af hjemmemarkedspriserne, men at landbruget undlod dette og derfor bør have en kompensation i form af større kontanttilskud fra statskassen. Man kan imidlertid ikke overse, at hvis hjemmemarkedspriserne var blevet forhøjet — og om der var grundlag for forhøjelse, er jo ikke afgjort, da ansøgning ikke er indgivet og monopoltilsynet derfor ikke har kunnet tage stilling — hvis hjemmemarkedspriserne var blevet forhøjet, så ville pristallet være steget, og dette kunne meget vel have bevirket, at lønmodtagerne muligvis allerede fra efteråret 1968 ville have kunnet tilkomme et reguleringstillæg.

Når man nu yder den prisforhøjelse, nogen mener at landbruget kunne tilkomme, som et kontanttilskud fra statskassen, hvortil pengene skaffes over skatterne, så kan dette ikke betegnes som andet — og jeg beklager, at jeg ikke kan finde et mildere ord — det kan ikke betegnes som andet end pristalsfusk. Jo, det falder mig ind, at der er måske et lidt mildere ord: forvriddning af lovgivningen og lovgivningens hensigt.

Det må også bemærkes, at regeringen ikke på nogen måde for folketinget har fremlagt argumenter eller beregninger, der kunne sandsynliggøre rimeligheden af en ekstra bevilling som den foretagne. Det har den, som det fremgår af folketingets debat i fredags, heller ikke gjort i finansudvalget. I aktstykket til finansudvalget står der kun, at man — hvem man er, vides ikke, men det er formentlig regeringen og landbrugslederne — at man er nået til enighed om, at 125 mill. kr. var et passende beløb.

Der findes ingen som helst sandsynliggørelse af, at dette bygger på beregninger; men det må igen siges, at selv om der havde foreligget beregninger i aktstykket til finansudvalget, ville dette ikke give

finansudvalget kompetence til at ændre en gældende lov og overskride den beløbsramme, folketinget har fastsat i den pågældende lov.

Endelig: må jeg gøre opmærksom på, at vi jo siden det tidlige forår har været bekendt med, at regeringen omgikkes med planer om at få landbruget til at give afkald på forhøjelse af hjemmemarkedspriserne, mod at det fik en eller anden form for kompensation. Regeringen havde jo haft god tid til at komme med sagen i folketinget og søge den gennemført ved lovændring, inden folketinget sluttede sit arbejde den 31. maj, men det har regeringen ikke ønsket. Derimod gik regeringen til finansudvalget den 3. september, altså 4 uger før folketinget skulle træde sammen og begynde sit lovgivningsarbejde. Der savnes en i enhver henseende blot nogenlunde acceptabel saglig forklaring på, hvorfor regeringen absolut ville have denne sag afgjort i finansudvalget på et tidspunkt, hvor folketinget ikke holdt møde, og hvor den kunne forudse, at folketinget først ville træde sammen den 1. oktober. Folketingets højterede formand har tilstillet mig et notat udarbejdet af folketingets sekretariat, hvori der gøres opmærksom på, at, som det hedder:

„Også et mindretal i finansudvalget, som har modsat sig en af et flertal vedtaget godkendelse, vil — i hvert fald i folketingets arbejdsperiode — kunne rejse sagen i folketinget.“

Ja men dette gør ikke den foretagne handling forfatningsmæssig, eftersom regeringen med velberåd nu gik til finansudvalget uden for folketingets arbejdsperiode. Vi er af den opfattelse, at folketinget må påtale det skete, og at folketinget må sikre, at noget sådant ikke gentager sig, for ellers begrænser folketinget selv sin indflydelse og gør sig i hvert fald bevillingsmæssigt til et ekspeditionskontor for regeringen og for det flertal, der til enhver tid måtte være villig til at støtte regeringen.